

ditionen, at Gerningen trods det, at ingen af Børnene kunde overtage den — saa det altsaa blev Enken, der blev Besidder af Anstalterne — kunde fortsættes af en Søn der var Læge, og som har udfoldet en særlig tilfredsstillende og bethdelig Dygtighed i den Sag, hvad ogsaa nærværende Lovforslag bærer Vidne om, idet det af Ministeren er udtalt i Motiverne, at det er Meningen at ansætte Lægen Christian Keller som Bestyrer af Anstalten, hvis den gaar over til at blive Statsanstalt. Det er altsaa erkendt ogsaa fra Ministeriets Side, at Sønnen har været dygtig nok til at fortsætte Gerningen, men han har ikke kunnet eller villet overtage den vidtløftige private Birkshomhed. Stillingen vil altsaa nu være saaledes, at naar Enken dør, ville alle disse Anstalter, jeg har nævnt, hvis Værdi gaar op i Hundredetusinder, og hvor der er en 500 Individer — af hvilke nogle staa saa langt i Udvikling, at de omtrent staa paa et dyrist Standpunkt, medens andre staa lige ved Grænsen af det normale — gaa over til Arvingerne. At denne Tilstand ikke kan bibeholdes ligger i Sagens Natur, og derfor er det ogsaa klart for mig, at Rigsdagen ikke kan styde denne Sag fra sig; den maa og skal løses paa en eller anden Maade; i Fremtiden at lade det blive som nu, kan der ikke være Tale om. Man kan ogsaa sige sig selv, at naar ikke en Mand med Johan Kellers Autoritet staa i Spidsen, hvor der er saa mange private Anstalter, hvortil Børn og voksne komme ind fra alle Landets Kanter, hvor de skulle bespises, hvor der skal holdes talrige Plejemødre, og hvor der skal holdes mange Lærere, altsammen privat, vil der tilsidt komme Mistænteliggørelse frem; man vil sige: Den Familie beriger sig og lever paa de fattiges, paa Idioternes Beføstning. Det kan ikke være anderledes, end at Mistænteliggørelse snart maa komme frem, og man maa overrastes over, at den ikke allerede er kommen frem i stærkere Grad, end den er, jeg har i hvert Fald ikke hørt videre derom, og i Johan Kellers Tid har jeg aldrig hørt det mindste derom; fra alle de mange, der ere komne derind fra hele Landet, har jeg aldrig hørt nogen Utillidshed med den Behandling, de fik, og det siger unægtelig særlig meget. Altsaa for mig er der ingen Tvivl om, at man er nødt til at løse det Forhold, der nu bestaar, nemlig, at det er et Bo, der kan komme til at styre denne meget indviklede Institution. Men om det skal gøres paa den her foreslaaede Maade, eller om det skal gøres paa en saadan Maade, som Flertallet af Kommissionen har foreslaaet,

det er en anden Sag, det mener jeg bør være Genstand for en meget omhyggelig og indgaaende Overvejelse. Det er ogsaa i finansiel Henseende en temmelig kostbar Historie. Det ser nok ud i Motiverne, som om det kun drejede sig om 250,000 Kr. eller, som der staa i Motiverne, 242,000 Kr.; men det vil jo ikke forslaa. Gaa vi den Vej, som den højtærede Minister her foreslaar, maa vi være klare over — det ønsker jeg netop at fremhæve — at der snart vil komme Forlangender om ny større Bevillinger. Sagen er nemlig den, at medens „Karens Minde“, det Asyl, hvor de, der ere aldeles uforbederlige, høre hjemme, vel er passende for de voksne Individer og vel ogsaa er tidsvarende, er der, saa vidt jeg ved, endnu ikke Plads der for Børn; men der er ogsaa Børn, der ere uforbederlige, og de ere nu henviste til Lejeboliger. Det har derfor ogsaa været Johan Kellers Tanke, ja vel endog ogsaa Forslag, at der skulde indrettes Plads ogsaa for Børn paa „Karens Minde“. Der er rigelig Plads paa Anstalten, den er flere Tønder Land stor, saa Pladsmangel kan der ikke blive. „Lillemosegaard“ er udmærket indrettet for mandlige Individer, men om den er færdig for de kvindelige Individer, det skal jeg ikke kunne sige, thi man kan ikke se det af Motiverne; man kan kun se, at der er begyndt paa Indretning af Plads for de kvindelige Individer. Men hvad jeg ved, det er, at de Stolehjem, som ere i Kjøbenhavn i Baggeløsgade og i Bangertsgade, Skole- og Forsøgshjemmene, ere aldeles umulige, hvis man skal blive ved at benytte dem i længere Tid. De ere desuden kun Lejeboliger; Hovedbygningerne ere næsten 5 Etager høje, og at der i Ildbrandstilfælde paa Grund af de mørke Korridorer og daarlige Nedgange vil kunne ske store Ulykker for Idioterne, derom kan der næppe være Tvivl. Da Bygningerne ere omgivne af Fabriksbygninger og Arbejderboliger, trænges der ogsaa stærkt til Luft og Dags. Man kan sige sig selv, at det ikke kan blive ved, og jeg tror heller ikke, at det var Kellers Mening, at det skulde blive ved. Der vil altsaa meget hurtigt, og jeg skal gøre opmærksom paa, at Lejetiden vistnok snart er udløbet, blive Spørgsmaal om at staffe Bygninger til disse 2—300 Mennesker, og efter den Maade, hvorpaa vi nu bygge ogsaa til disse Individer, vil det koste en 5—600,000 Kr. I alt ville Omkostningerne haade til Udvidelsen ved „Lillemosegaard“ og „Karensminde“ og til disse ny absolut paatrængende Anstalter løbe op til c. 700,000 Kr. Det vil altsaa blive det næste Forlangende, som Ministeren vil komme